

(frontal.rs, Бањалука, 2.9.2010)

Саша Бижић је један од оних људи које би наши доносиоци одлука редовно требали консултовати прије насртања ждријелом на јагоде, а то на нашу општу жалост не чине. Саша је аналитичан, детаљан, уопште се труди да својим одговором минимализује могућност за погрешну интерпретацију и "хватање за ријеч". Све то узрокује опширност, у којој ће уживати сви они који цијене оно што уважени колега из Новог Репортера има, а да се тим може похвалити мало ко на нашој новинској сцени: човјек зна да пише.

Је ли укидање виза једино што нам ЕУ спрема послје избора, и како Ви гледате на ове пробне балоне о "суперевропском" представнику којег наводно жели Кетрин Ештон?

Мислим да РС и БиХ од Европске уније послје избора неће доживјети ништа специјално. Не очекујем радикалне резове, већ повремене налете уобичајене гњаваже тупим ножем. Само, нисам сигуран да се било шта од тога «спрема». Прије ће бити ријеч о импровизацији, при чему се не бих кладио да ће се међу тим потезима, уобличеним у ходу, уопште наћи укидање виза, бар не у најављеном термину, од 1. јануара 2011. Да се разумијемо, ја нисам никакав мрзитељ Европе, чак могу рећи да сам велики еврофил, у културном и цивилизацијском смислу те ријечи.

Али, постоји незанемарљив број људи у Републици Српској, а посебно у Србији, који воле да себе сматрају мислећим, а живе у потпуно погрешном увјерењу да је Европа исто што и Европска унија. Што се мене тиче, то апсолутно није тачно, јер ЕУ углавном дјелује као ноторна антиевропска институција. У Европи с којом се ја идентификујем, налази се читава Русија, а не налази се ниједан педаљ Турске, чак ни њен узурпирани европски дио, који чини три одсто укупне данашње територије некадашњег злокобног Османског царства, чији актуелни изданак, како видимо, и даље истрајава на деструктивним плановима и за оне који баш не чезну за повратком анадолских правила игре на Балкану.

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић

петак, 03 септембар 2010 14:06

Добро, неко ће рећи «шта зна маргиналац са Балкана о томе». Можда не знам ништа, али, шта ћемо онда са народима којима нико не може да оспори да су аутентични Европљани - Французима и Холанђанима, па и Ирцима, прије мучног «поправног испита» - који су на демократским изјашњавањима увјерљивом већином одбијали кључни документ на коме треба да почива та Унија. При томе, то уопште није био глас против неког «Устава», који је мало ко уопште и читао, већ против читаве те морбидне бриселске структуре, која упорно жели да претвори читав Стари континент у лошу копију Сједињених Америчких Држава. Ако грађани земаља ЕУ имају нешто против таквог правца, а очигледно имају, тим горе по њих, јер се такво гунђање без проблема одбија од бирократског леденог бријега на чијем врху су, формално, Кетрин Ештон и Херман ван Ромпеј.

Када говорим о непостојању било каквих дугорочних пројекција, везаних за БиХ, у централу ЕУ, не причам напамет. Као новинар, имао сам прилику да боравим на свим релевантним адресама, на којима се у последње двије деценије доносе одлуке о простору бивше Југославије – од Вашингтона, преко Брисела, до Хага. Међу особама које сам сретао у тим приликама, сигурно је било и протоколарних фигура, али и довољан број личности с политичком тежином. Прије тих путовања, и сам сам имао илузије о томе да смо много важан дио свијета. Међутим, већ дуги низ година увјерен сам да у Бриселу не постоји никаква «визија» о будућности БиХ, осим жеље да једнократни политички слалом ЕУ на том простору не буду повод за љутњу у Вашингтону. А у главном граду САД та «визија» о БиХ и западном Балкану уопште постоји само повремено, у циклусима, и то као ехо антисрпске инерције из деведесетих. Поједностављено и карикано – сјете се да их иритирамо тек кад остале свјетске гужве дозволе да им уђемо у видно поље.

Када говоримо о узроцима неповољних расплета за Србе са вашингтонским потписом, ту нема емоција. Ништа лично, што би они рекли, ради се о пукој геометрији, за коју је небитно то што се милионима људи неће допасти "цјеловита" БиХ или "независно" Косово. Усуђујем се да кажем да би слично прошли и Хрвати, Бошњаци или Албанци, без обзира на подобнији религијски материјал, да су имали етнички територијални распоред с којим су Срби ушли у период оружаних сукоба у СФРЈ на почетку прошле деценије. Али, на нивоу посљедица, сигурно је било, има и биће острашћености у гарду америчких политичара, задужених за Балкан, што је нусподукт невјерице да Срби једини на југоистоку Европе нису с беспоговорном лојалношћу реаговали на замисли "нових усређитеља".

Када се амерички и европски импулси споје у БиХ послје избора, рекао бих да се непосредно послје Нове године неће десити ни укидање виза, ни "суперпредставник". Чини ми се извјеснијим да ће Вашингтон и Брисел пустити да изостанак прве опције и

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић
петак, 03 септембар 2010 14:06

стално присуство у ваздуху друге варијанте допринесу полаганом расту тензија и притиску на побједнике октобарских избора. А онда, средином 2011. године, када се заврши килављење с Валентином Инцком, не би требало бити изненађење да нас истовремено заскоче и визама и Ешдауном. Тек да помислимо да се нешто крупно иза брда ваља.

А и за брда нема ничега, осим промашене процјене да ће могућност слободних путовања бити шећер који ће Србима, па и Хрватима, ефикасно засладити сваки отров централистички интонираних уставних промјена у режији Ешдауна или неког сличног бахатог силеције. Увјерен сам да је прошао воз за такав расплет. Антипатичној реинкарнацији сир Оливера то није успјело није прије пет година, када је оперисао наживо, са читавом свитом асистената, па неће ни у блиској будућности. Имаће анестезију за потенцијалне жртве, али не и скалпел одговарајуће величине.

Како оцјенујете рад власти, а како рад опозиције? Има ли разлике у односу на пређашње изборне циклусе?

Када је о томе ријеч, бескрупулозно бих извукао из контекста реченицу Дани(ј)ела Симића, који је прије, отприлике, двије године, написао – интерпретирам, а не цитирам - да је опозиција у РС једини савезник Милорада Додика у међунационалним политичким утакмицама на простору БиХ. На то бих додао – сматрам да важи и обрнуто, и што се прије и свеобухватније обе стране учврсте у свијести о томе, тиха већина у Републици Српској, којој страначка крв није ударила у острашћене мозгове, имаће мање разлога за зебњу када се буде одлучивало хоће ли институције РС од 3. октобра функционисати у знаку статуса кво или промјена.

У односу на раније изборне циклусе, видим постепено кретање у позитивном смјеру управо на том нивоу. Ако се осврнемо на интензитет партијских омраза у РС у прошлости, лако ћемо примјетити да су оне 1997. биле на ивици крвопролића, 2000. са предиспозицијама за квалитетне модрице, 2006. у знаку искакања жила на вратовима, док су 2010. подигнуте обрве најсуровији говор тијела у комуникацији с неистомишљеницима. Наравно, увијек има оних који би мало испретурали ту хронологију и методологију, али, не вјерујем да сам у криву када помињем овакав главни ток.

Не знам да ли је то проблем или предност, али, када говорим о политичарима у РС, увијек посматрам читав период вишестраначја, од завршетка рата на овамо. На тај начин

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић

петак, 03 септембар 2010 14:06

гледам и Додика и опозицију. Уз свјесни ризик да будем изложен виртуелном ципеларењу форумаша на "Фронталу", рећи ћу да сматрам да се Додик мијењао набоље. Од његових данашњих жучних критичара, мало ко помиње први премијерски мандат Милорада Додика. Тај период јесте резултирао извјесним економским и социјалним помацама напред, што вјероватно није било недостижно, јер је, у тим категоријама, РС тада, тек изашла из рата, била близу самог дна. Али, што се тиче сензибилитета за националне интересе, тај «орган» је заиста био закржљао код Додика од 1997. до 2000.

Много му је годила комотна позиција код страног фактора и чињеница да је био готово једини једини политичар из РС којег федерални медији и страначки лидери нису третирали као звијер са одијелом и краватом. Након пада с власти, имао је довољно времена за размишљање и спознају да је релација РС под његовим лидерством са међународним и бошњачким Сарајевом, уствари, била однос са много давања, а готово нимало узимања. Са новоткривеним националним гардом, када је под други пут постао премијер, кренуо је, по мени, у исправном смјеру. Није спорно, било је ту и свакаких противрјечности, његови ставови су неријетко зависили од тога хоће ли устати на лијеву или десну ногу, али, главни правац је заслужио подршку. Док је 1997. донекле подигао РС са дна, јер није није могло, то је од 2006. чинио у контексту националне политике, пошто је Република Српска у фази када је Драган Калнић био предсједник Народне скупштине, а Драган Микеревић предсједник Владе, достигла најмизернију тачку у погледу односа према националним интересима. Сваки писар Перо из административног одјељења америчке и британске амбасаде или ОХР-а, тада је могао да дође у Бању Луку са листом ултиматума и да се врати у Сарајево са вишеструко већим уступцима од оних које је очекивао. То се олако заборавља.

Нисам слијеп, и мене љути кад видим се као доказ одлучности у борби против корупције представља пуштање Борислава Бијелића низ воду, са неопростивим закашњењем, у моменту када је и властитој фамилији вјероватно више личио на Фореста Гампа, него на Елиота Неса. Тајкунска братија која се хвалише с везама у власти до те мјере се распојасала да се више не може гурнути под тепих, а тамо нема мјеста ни за неколико нереално замишљених «капиталних инвестиција», чији се вишегодишњи издисај могао избјећи окретањем као већем броју пројеката средњег ранга, мање сензационалних, али потенцијално ефикаснијих од гламурозно најављиваних продора у области саобраћаја и енергетике.

Али, кад видим да је неко прешао пут од анационалног политичара до српског патриоте, и то у годинама када то уопште није фенси, ни профитабилно, ма шта ко мислио, онда не могу да будем дио хора који ће патолошки тражити длаку у сваком јајету с којим Додик и има и нема везе. У протеклих двадесет година нагледао сам се ликова у српској

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић

петак, 03 септембар 2010 14:06

политици – од Вука Драшковића, преко Новака Килибарде, до несрећног Милана Бабића, да не отварам тему бројних таквих случајева у РС - који су у одређеним моментима «схватили да је сваки национализам погубан, а српски најпогубнији од свих». Ако икада будем толико претенциозан, па у некој пензији сједнем да напишем књигу о политичким темама, она ће бити о том феномену «освијешћених српских националиста», о тим сињим кукавцима, за које је и сјај лустера у НАТО-кабинетима био довољан да их доведе до драматичније нирване од оне коју је доживио индијски принц Сидарта Гаутама. А када неко направи крупан ход у обрнутом правцу, ја му скидам капу, јер се за такву трансформацију више не дијеле награде у оновременом квизу "Тко жели бити милијунаш". Онај ко сада достиже такав статус, сигурно га не обезбјеђује "србовањем", већ управо супротним дјеловањем, ако то већ не оствари из разлога неполитичке природе.

Као што се занемарује чињеница да је врхунац националног мазохизма у политичкој хронологији РС био владавина тандема Калинић – Микеревић, тако се потцијењује најопаснија алтернатива власти СНСД-а са Додиком, а то је СНСД без Додика. Ако би се у неком расплету садашњи премијер повукао с власти, а његов утицај преузели појединци из другог и трећег ешалона актуелне владајуће партије, чини ми се да би РС лако дошла у ситуацију да и на поразни учинак ДС-а Бориса Тадића у току 2010. у Србији гледа као на оличење љутог патриотизма. Мислим да се један релативно моћан дио људи у форумима СНСД-а – говорим о функционерима, а не о чланству – уопште не поистовјеђује са Додиковом националном причом. У најбољем случају, на то гледају по принципу «немам појма о чему он говори, али, ваљда шеф зна шта ради». У најгорем случају, присутна је замисао «пустимо га да изгори, а онда се појавимо као спасиоци», а једини предмет спасавања у том случају биће онемоћали вашингтонски и башчаршијски концепт БиХ.

Уз дефинитивну опасност да посјетиоце "Фронтала" почнем да подсјећам на блесавог хипика, са утопијском перцепцијом «живот је лијеп, људи су добри», нагласићу да и у СДС-у видим позитивне промјене од доласка Младена Босића на мјесто предсједника. Након ратне и ране послеријатне фазе у којој СДС јесте био националан, али са доста грубих грешака уз злоупотребу тог предзнака, услиједили су периоди када је тај национални профил странке био потпуно изгубљен, под Драганом Калинићем, или бар мутан, у доба Драгана Чавића. Затим је тај идентитет поново постао јасан, када је Босић постао предсједник.

Међутим, он има други проблем - укочен је у комуникацији са гласачима, и сигурним и евентуалним. Што би се рекло: «Када би дјеци у вртићу дјелио бомбоне, слаткише би узео сваки шести клинац». И ја бих сигурно прошао слично у сусрету са младим и старим ширим народним масама. Али, ја немам амбицију да будем политичар, а он је има, па то

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић

петак, 03 септембар 2010 14:06

постаје неспоран хендикеп. Дакле, Босић има идеју, али нема личну харизму. Код Чавића је обрнуто, док Калинић нема ни једно, ни друго, али до бола познаје сваку нијансу балканског политичког макијавелизма, што му, нажалост, омогућује да заиста проживи свих девет политичких живота о којима је говорио, нажалост, негдје на половини свог метузалемског политичког битисања.

ПДП има Младена Иванића који јесте у пуној форми када је ријеч о реторичкој кондицији. Заиста је био супериоран у досадашњих неколико телевизијских надметања са осталим првацима водећих странака у РС, вербално удара конкуренте као никада до сада. Али, ту усмену набилданост користи за политичко позиционирање које мени није блиско и које више подсећа на Додика од 1997. до 2000. него на самог Иванића из иницијалних дана и мјесеци ПДП-а, када је уистину било основа да се повјерује да та странка има далеко јаче програмске и персоналне адуте од израубованих супарника из «Слоге» и СДС-а.

Лоше је што се остали у врху те партије не усуђују да кажу капетану да лутају на пучини, а добро је што бар потпредсједник ПДП-а Слободан Наградић повремено узме идеолошко кормило у руке, па спасава што се спасти може. Али, и то ће бити недовољно ако Иванић дође у прилику да утиче на креирање власти у РС, а не извуче никакве поуке из најкрупније грешке коју је направио у протеклих десет година – именовања Драгана Микеревића за предсједавајућег Савјета министара БиХ, а онда и предсједника Владе РС.

Чини ми се да ни Иванић, ни његови сарадници, још нису свјесни каква је то увреда била за људе који су их подржавали, колико је у том очајном кадроввању за двије најважније функције у ентитету и земљи било потцјењивања интелигенције првобитне, стварно импозантне критичне масе грађана који су се почели окупљати око ПДП-а. Мотиви за трагикомични гаф са Микеревићем више нису битни – лоше је ако је Иванић знао за његове лимите, али није желио никог компетентнијег на мјесту десне руке, а још горе је ако је и даље увјерен да је то био сјајан персонални избор, чију ће величину и мудрост недотупавне масе у РС схватити тек у далекој будућности.

Како Вам се чине кандидати за предсједника РС и функцију члана предсједништва БиХ? Можете ли ту извући неке паралеле у смислу квалитета, квантитета и могућег исхода тих двобоја?

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић

петак, 03 септембар 2010 14:06

О Додик у и Иванићу сам рекао довољно, када је ријеч о квалитативним параметрима. У Огњену Тадићу препознајем бројне врлине – прије свега, врхунску интелигенцију, изузетну елоквенцију, сјајне политичке манире и недвосмислени патриотизам.

Главна мана – претјерани опрез, до граница бојажљивости, и у ранијим унутарстраначким потресима у СДС-у, и ван те странке. Можда он мисли да је то мудрост, али, посматрачима мало треба да то оцијене као калкулисање.

С друге стране, мада звучи контрадикторно спрам претходног запажања – амбиција која јесте легитимна, па и пожељна за трку у којој учествује, али нестрпљива и обиљежена погрешним осјећањем да ће за њега наступити политички смак свијета ако не постигне све и одмах, а донекле и заснована на нетачним премисама, односно, на пуком збрајању гласова за два опозициона кандидата на прошлим ванредним изборима, на којим је за предсједника РС тијесно изабран Рајко Кузмановић.

Та статистика за дуел с Додиком, напосто, не важи. Жао ми је што прејудицирам, јер заиста цијеним Огњена, али, рећи ћу оно што многи виде, а готово нико јавно не говори: Додик за сада има комотну предност у том двобоју и задржаће је, осим ако не направи неки крупан испад, сличан батинању навијача "Борца" на кошаркашкој утакмици прије десет година. Без обзира на чињеницу да је и у низу ситуација током другог премијерског мандата имао танке живце, не вјерујем да ће се у наредних мјесец и по десети било шта слично, јер Додик демонстрира неспоран ниво самоконтроле и личне дисциплине од када је кампања ушла у осјетљиву фазу.

О дуелу Иванић – Радмановић одлучиваће фото-финиш, јер је ријеч о сличним политичким и психолошким склоповима. Радмановић је политички тешкаш, са неспорном вјештином сналажења у политичким токовима иза кулиса. Али, проблем је са оним што се види у јавности, што је испред кулиса. Он јесте показао репрезентативност, с којом се не може мјерити бенигни, али и бескорисни претходник Борислав Паравац.

Међутим, иако се солидно носио са Силајџићем и Комшићем, недостајала му је иницијатива. Увијек је реаговао на њихове испаде, помало у Калимеро – стилу: "Уопште није фер". Разумијем да би редовно био надгласан у Предсједништву, да је покушао да нешто чини на институционални начин. Међутим, ни изблиза није искористио сав простор за соло – излете у корист РС, а те шансе, посебно на међународној сцени, прави Бошњак и лажни Хрват, употребљавали су у изобилју.

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић
петак, 03 септембар 2010 14:06

У смислу вриједности које промовишу Радмановић и Иванић, чак мислим да би опозиција лакше однијела побједу на том нивоу да је кандидовала Огњена Тадића. Али, када већ није такав случај, кључну предност оствариће онај ко први искочи из садашње идејне колотечине, не на начин који годи ушима западних дипломата у Сарајеву, већ уз помоћ иоле увјерљивог приближавања гласачима у РС.

Са агитацијом за НАТО, која је у Иванићевом случају тек нешто уздржанија, уз ограду да "БиХ не треба то да учини прије Србије", а код Радмановића обиљежена паузама само онда кад шкргутање зубима у Републици Српској постане прегласно, обојица су подједнако далеко од пулса Срба с ове стране Дрине.

Какву перспективу видите за странке које први пут излазе на изборе ове године, и може ли се нека издвојити међу њима?

Ту је ситуација веома незгодна. Све новоформиране партије у РС имају потенцијал да освоје око 20.000 гласова, колико је у ранијим циклусима било довољно за парламентарни статус у РС. Међутим, проблем је што их у том дијелу табеле чекају и већ постојеће странке, које су се стабилизовале на сличном бирачком салду.

Сада је проблем што има много политичких опција са капацитетом да освоје три до четири мандата, а гласача, без обзира и на компензациона мандате и све остале системске егзибиције, више нема за све. Хајде да видимо какав сам прогнозер, иако је тачно набрајање побједника и губитника у овој класи једнако добитку од 10.000 марака на спортској кладионици.

Од раније основаних - ДНС Марка Павића остаје изнад црте, јер су учврстили регионалну снагу у Приједору, видљиво је проширили у Бањој Луци, Бијељини и још неким дијеловима РС, а сачували је у Зворнику.

Социјалисти Петра Ђокића губе мјеста у Скупштини, пошто сумњам да могу да испливају на површину након разлаза са Крсмановићем. Њихово бирачко тијело, посебно у доминантном пензионерском сегменту, јесте мистериозно, СП има завидну моћ

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић
петак, 03 септембар 2010 14:06

преживљавања, коју су показали и након ранијих унутрашњих ломова, али, мислим да је ово превише и за њих.

Радикали Миланка Михајлиће остају у НСРС, бар посредством шефа у улози слободног стријелца, али под новом фирмом, јер је реална њихова постизборна интеграција са Српском напредном странком Адама Шукала.

Ту долазимо и до нових странака, при чему ми се чини да ће напредњаци за длаку остати испод цензуса, али ће њиховим садашњим водећим људима тај потенцијал послужити да индиректно постану парламентарна странка и да преузму све позиције у окружењу будућег челника постизборног СНС-а Миланка Михајлиће.

Шешељеви радикали такође не прелазе цензус, што због чињенице да Мирко Благојевић упорно одбија да препусти своју улогу неком пробитачнијем и артикулисанијем, што због извјесности да се Шешел неће вратити из Хага прије јануара, када ће бити касно да се с ове стране профитира од реалности – да војвода из ћелије у Схевенингену зна како се подиже рејтинг у РС, а да Николић и Вучић, мада су на слободи, то још нису докучили, а тешко да хоће ускоро.

За многе ће бити изненађење улазак НДС-а Крсте Јандрића у Скупштину, али за мене не, јер ми је већ дуго јасно да је то најневидљивија странка у јавности са најактивнијим теренским радом у РС. Кошница с пчелама није нимало случајно на њиховом амблему.

Чавићев ДП је најдискутабилнији – мислим да ће, за неколико промила, ипак прећи цензус, али, искључиво на мишиће, односно, на ту интересантну мангупску црту у наступу њиховог предсједника, а не на концепцију "нескакања у Врбас на минус 20 степени".

СзДС нема шансе за самосталан прелазак цензуса, међутим, не сумњам да ће Драган Калинић послје избора издејствовати фузију с неком парламентарном странком која ће њему и његовим најближим сарадницима обезбједити наставак политичког вегетирања.

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић
петак, 03 септембар 2010 14:06

На крају, најпоразнији ефекат прилива «свјежих снага» биће улазак коалиције Нове социјалистичке партије и Наше странке у НСРС. Дакле, радикали ће се вратити преко Дрине, али ће је ЛДП Чедомира Јовановића препливати.

Додуше, неће имати преко 200.000 гласова, као у Србији, али ће, кроз странке Здравка Крсмановића и Бојана Бајића, показивати огољену мјеру националне равнодушности и спремности да се РС пусти низ воду зарад провидних лажи о «функционалној» БиХ апстрактних грађана, којима, јел' те, сваког првог у мјесецу уредно стижу коверте са 10.000 евра или долара из Брисела и Вашингтона. Најбизарније у свему за мене је познанство с једним бројем људи за које знам да нису анационални, али, према Крсмановићу их одвлачи најгласнији критички тон о Додику.

Дакле, да комплетирамо списак жалосних пратећих појава предстојећих избора – све је важније против кога се бори, али не и за шта се залаже нечији фаворит. Не бих рекао да постоји насљедна линија Милошевић – Додик, међутим, прилично ми је тешко да пронађем разлике између тандема Крсмановић – Бајић и дуета Петар Луковић – Соња Бисерко.

Има ли Емил Влајки изгледа да постане српски Жељко Комшић?

Сасвим сигурно, ни у покушајима да будем духовит не бих проф. Влајкија поредио са фалсификатором, Лагумцијиним клоном и Силајџићевим малим од палубе, који славодобитно иде у Калесију и Бужим, а не смије да привири у Широки Бријег и западни Мостар.

Међутим, то је већ проблем Хрвата у Федерацији БиХ. Када су њихови лидери потписивали Вашингтонски споразум, тражили су. Сада гледају.

Због много тога што је написао и изговорио, склон сам да у јавном дјеловању Емила Влајкија препознам онај добронамјерни и племенити траг који је у српској култури оставио Иво Андрић, а у науци Јосиф Панчић, дакле, громаде са потпуним или дјелимичним коријенима у хрватском, или бар католичком миљеу.

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић

петак, 03 септембар 2010 14:06

Пошто имамо квалитетну комуникацију, проф. Влајки и ја повремено водимо занимљиве интерне полемике. Не слажемо се увијек, посебно у оцјенама прошлости, јер не дијелим његов афирмативан став према титоизму и југословенству, али и у одређеним виђењима садашњости, будући да не сматрам да се политичке драме и далекосежни ломови на овом простору и у свијету дешавају таквом динамиком коју он види.

Немам дилему да ће проф. Влајки освојити више него довољан број гласова да постане потпредсједник РС из хрватског народа, при чему у томе не би било дисконтинуитета какав је у ФБиХ настао Комшићевим «избором», јер је и Давор Чордаш имао веома коректан однос према Републици Српској. Такође, то није ни позиција с које се може опструисати политички живот у РС, нити Емил Влајки уопште има такве интенције.

Напротив, од примјереног институционалног мјеста за личност његовог формата и Срби и Хрвати само би имали плусеве. С друге стране, проф. Влајки је увјерен да може да се активно укључи и у надметање за позицију предсједника РС. Не бих имао ништа против такве дозе неизвјесности, уколико у Републици Српској има довољно људи који су спремни да прате Емила Влајкија у амбицији која ће за многе у овом моменту звучати фрапантно. Осим за оне који га познају и цијене.

МСП различито одлучује о истовјетним случајевима (тужба Србије против земаља НАТО и затим тужбе из Сарајева и Загреба), те већ сад имамо тумачења да иако је МСП рекао да «декларације о сецесијама» нијесу забрањене, да се то не односи на РС (Кушнер). Постоји ли нека тактика која би постизала поготке и поред непрестаног мијенања правила игре у току саме утакмице?

Чини ми се да постоји – а то је стрпљење, док други не почну постизати поготке за РС. Када то кажем, сигурно не алудирам на Албанце, већ мислим, прије свега, на финиш «дугог марша» кроз институције оних територија и народа који за тај циљ већ вијековима нису испалили ни метак, а ипак се свакодневно приближавају самосталности: од Шкотске, преко Каталоније, до Фландрије.

Када тај вентил попусти, а мораће у догледно вријеме, доћи ће ред и на оне који су морали да на другачији начин објашњавају да им припада оно што је, рецимо, крајње незаслужено стекао Мило Ђукановић, да не говорим о Хашиму Тачију. Можда све то звучи као фантазија, али, исто би 1910. дјеловале опсервације о скором крају Аустро-Угарске, која је, без дилеме, била једна од најозбиљнијих и најснажнијих држава

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић
петак, 03 септембар 2010 14:06

новије европске историје. Непуну деценију касније, она није постојала.

За предстојеће корекције геополитичке слике овог простора, неће бити потребне стихије попут Првог свјетског рата. Капацитет за трагедије овдје је исцрпљен на дужи период. Преостаје само да садржај "Пешчаника", иначе злосутног симбола тзв. "друге Србије", исцури у супротном правцу од оног од кога је текао у протекле двије деценије. Историја се, са дистанце, насмијала енглеском цинику који је у доба Хладног рата рекао: "Толико волим Њемачку, да ми је драго што постоје двије".

Насмијаће се и Кушнеру.

Недавно смо чули да је усвојен закон о «црногорском језику», како ви лично гледате на те пројекте у региону и како се РС треба поставити у стварности која се развија у том шизофреном правцу?

Можда гријешим, али, мислим да су то ствари на које Срби не могу да утичу, нити треба да то покушавају, без обзира на сву гротескност таквих пројеката. Хрвати су бар направили "Хрватско-српски разликовни ријечник", са око 5.000 «оригиналних» израза, па имају некакав основ за причу језичком рову према Србима.

Али, "Дукљанима", који покушавају да на направе читав нови језик базиран на два слова, односно, два недефинисана звука архаичног фолклорног поријекла, у призивању памети не може помоћи ни ударац мацолом преко погаче у главу, овјековјечен у антологијским филмовима Живка Николића.

У сваком случају, на вољу им свима, укључујући и жељу Бошњака да говоре и пишу «босанским језиком». То ће само остати запамћено као огољени израз њиховог непристајања да Срби имају чак и одвојену собу под заједничким кровом, прије него што их хегемонистички бумеранг доведе у ситуацију да коначно обезбиједи за себе стан у власништву 1/1, али тек на простору некадашњег дневног боравка.

Нисам стручњак, међутим, било би ми драго да српска лингвистика коначно приведе

Ко ће победити на изборима у РС?

Пише: Саша Бижић

петак, 03 септембар 2010 14:06

крају велике пројекте стандардизације српског језика, умјесто што подгријава леш језика бивше домовине. Посветимо се сређивању стања у сопственом дворишту, јер у комшилуку настају такве лингвистичке депоније, да ускоро неће бити тог језичког комуналца који ће бити у стању да их очисти.

(разговор водио: **Дан(и)јел Симић**)